

TENYÉSZTÉSI SZABÁLYZAT Dalmata

1. A tenyésztési szabályzat célja: A magyarországi Dalmata állomány minőségi fejlesztése érdekében a fajta tenyésztői munkájának rendszerezése, amely magában foglalja a fajtával kapcsolatos tenyésztési és nyilvántartási feladatokat. Egyesülete célja, a fajta standard előírásainak megfelelő, egészséges, örökletes betegségektől mentes, jó populáció létrehozása.

2. Az Egyesület tehát a fajta tenyésztésének céljait a következőkben foglalja össze:

- A standardnak (FCI 153 sz.) megfelelő küllem/fenotípus.
- Örökletes terheltségektől mentes egészséges állomány tenyésztése.

3. Tenyésztési szabályok

Jelen tenyésztési szabályok és szabályzatok része a RRCH egyesület tenyésztési programjának, ezért minden Dalmata tenyésztőre és tulajdonosra kötelező érvényűek, függetlenül attól, tagja e az RRCH egyesületnek vagy sem. Minden tenyésztőnek és fedező kan tulajdonosnak be kell tartani a jelen Tenyésztési Szabályzat szabályait. Minden klubtagnak kötelessége a szabályok megismerése és megismertetése, ezek betartása és betartatása.

Az Egyesület a fajta fejlődésének és a meglévő populáció minőségének javítása érdekében fő céljai közt tartja a következőket:

- a, megőrizni és továbbfejleszteni a Dalmata kiváló adottságait (barátságos, vidám természetű, intelligens) megjelenését, temperamentumát, mely tulajdonságok napjaink egyik legkedveltebb kutyájává tették.
- b, stabil idegrendszerű, standardnak megfelelő, egészséges egyedek tenyésztése, az eredeti tenyészcélt és a XXI. sz. életkörülményeit is szem előtt tartva a lehető legstabilabb állomány létrehozása.

Az Egyesület célja, hogy tenyészteni kizárólag az egyesület szabályainak megfelelően elbírált egyedekkel lehessen.

4. A Dalmata standard (FCI No 153)

Eredet: Dalmácia, Horvátország

Pártfogó: FCI

Felhasználás: Kísérő kutya, családi kutya, különböző célokra kiképezhető

FCI besorolás: VI. csoport - kopók és hasonló fajták, 3. szekció - hasonló fajták munkavizsgára nem kötelezett

Rövid történet:

A dalmata eredete homályos és kizárólag feltevéseken alapul.

Már találtak ábrázolásokat az ősi egyiptomi fáraók sírjaiban is, amik megfelelnek azoknak a kutyáknak, amelyeket festményeken ábrázoltak a XVI-XVIII. században. Ez azt jelenti, hogy a dalmaták pár ezer éve folyamatosan közkedveltek.

Templomi krónikák a XIV. századtól és 1719-től arra engednek következtetni, hogy a fajta a mediterrán térségből, a dalmát tengerpart szomszédságából származik. A legkorábbi képi utalások a fajta létezésére XVI. századi itáliai festők képein, valamint egy kb. 1710-ben keletkezett zaostrongi (Dalmácia) freskón található. Thomas Bewick munkája, amit 1792-ben publikált, tartalmaz egy leírást és egy rajzot a dalmatáról, amit Bewick dalmáciai vagy kocsis kutya, névvel illet. Az első dalmata standardot 1882-ben készítette az angol Vero Shaw. Ezt a standardot 1890-ben hitelesítették.

Általános megjelenés:

A dalmata egy kiegyensúlyozott, félreismerhetetlenül pöttyös, erős, izmos és mozgékony kutya. Körvonalai szimmetrikusak, mentes mindenféle durvaságtól és nehézségtől, és mint a régi kocsis kutya, képes nagy kitartással futva nagy távolságokat megtenni.

Arányok:

A törzs a marhoz = 10:9

Koponyahossz:orrhossz=1:1

A könyökizület magassága: a magasság 50% -a

Fejhossz: a marmagasság kb. 40% -a

Magatartás/temperamentum:

Nyílt és barátságos, nem félős, mentes minden idegességtől és agressziótól. Élénk kedves, hűséges, független és könnyen edzhető. A dalmata szereti a vizet és a szabadtéri tevékenységeket. Jelentős vadász ösztöne van.

Fej:

Koponya rész:

Lapos, elég széles a fülek között, a halántéki rész jól elkülönül. Csekély barázda a homlokon. Ráncoktól teljesen mentes. Fang hossza / fej hossza: $\frac{1}{2}$ vagy a fang kissé rövidebb. A fang felső vonalsíkja kissé eltér a koponya felső vonalának síkjától.

Stop: Mérsékelt hangúlyos.

Arc rész:

Orr:

Fekete pöttyösöknél mindig fekete, barna pöttyösöknél mindig barna színű.

Pofa:

Hosszúak, erőteljes, de sosem hegyes. Az orrnyereg egyenes és párhuzamos a koponya felső vonalával.

Ajak:

Tisztán, tökéletesen simul az állkapocsra, nem lelógó. A teljes pigmentáció a kívánatos.

Állkapocs/fogazat:

Erős, tökéletes és szabályos ollós harapás, azaz a felső fogak tökéletesen fedik az alsó fogakat. Kívánatos a komplett (42 fog) fogazat. A fogak arányosak és fehérek.

Szem:

A szemek egymástól mérsékelt távolságra illesztettek, kerek és közepesen nagyok. A tekintete tiszta, csillogó, intelligens és értelmes kifejezéssel. A feketén pöttyözött egyedeknél a színe sötét, a barna pöttyözötteknél a világos barnától a borostyán színig kívánatos. A szemhéjak a feketén pöttyözötteknél fekete, a barna pöttyözötteknél májbarna színű.

Fül:

Elég magasan tűzött, közepes nagyságú, tövénél meglehetősen széles. A fejhez simul, fokozatosan vékonyuló, a végén lekerekített. Lehetőleg pettyes, mintázata elkülönülő, jól körülhatárolt.

Nyak:

Közepes hosszúságú, jól ívelt, a fej felé keskenyedő, nem lebernyeges.

Test:

Négyszögletes, a testhossz és a marmagasság arányai 10: 9.

Mar:Jól fejlett.

Hát: Erőteljes, egyenes.

Ágyék: Száraz, izmos, enyhén ívelt.

Far: Enyhén lejtős.

Mellkas: Nem túl széles, de mély és tágas. A mellkas mélység a könyökig érő. Az előmell oldalról nézve látható. A bordák jól íveltek és hosszúak, sohasem hordós vagy lapos vagy eltorzult. A mellkas mélysége a marmagasság 45-50% -ának felel meg. Az könyök magassága a marmagasság 50% -a.

Has: Keskeny lágyék a has a lágyék felé felhúzott.

Farok: Körülbelül a csánkig ér. Tövénél vastag, de fokozatosan vékonyodó: durvaságtól mentes. Se túl magasan, se túl alacsonyan tűzött. Nyugalmi állapotban lelógó, csak az utolsó harmad hajlik felfelé. Mozgás közben a hátvonalnál magasabban tartja, de sose függőleges vagy kunkorodó. Lehetőleg pöttyös.

Végtagok:

Mellső végtagok: A mellső végtagok egyenesek, erőteljes kerek csontozat egészen a mancsokig

Lapocka: Enyhén ferdek, szárazon izmolt

Könyökök: Szorosán a testhez simulók, sem be, sem kifelé fordulók

Lábközép: Erőteljes, enyhén rugalmas.

Hátsó végtagok: Kerek, szárazon izmolt. Hátról nézve merőlegesek a talajra és párhuzamosak.

Térdízület: Jól szögelt.

Lábszár: erőteljes

Csánk: Erőteljes, jól szögelt.

Mancs: Kerek, jól ívelt ujjakkal (macskaláb). A talppárna kerek, keményen rugalmas. A karom fekete vagy fehér a fekete pöttyösöknél, míg a májbarnáknál barna vagy fehér szín

Mozgás:

A mozgás teljesen szabad, erőteljes, kiegyenlített és ritmusos mozgás. A mozgása vonalon halad. A rövid lépés vagy rendezetlen mozgás hiba

Szőrtakaró:

Szőr:

Rövid, kemény, sűrű, sima és fényes.

Szín:

Az alapszín tiszta fehér. Pöttyözése a fekete változatnál fekete, a májbarna változatnál pedig barna színű: jól körvonalazott és egyenletes elosztású. A pötty átmérője 2-3 cm. A barna változatban a foltok egy kicsit kisebbek, körülbelül 2 cm. A

pöttyök a fejen, a farkon és a végtagokon kisebbek. Kívánatos, hogy a fark is foltos legyen, a foltok itt is arányosabban kisebbek, mint a testén.

Magasság és súly:

A kanok ideális marmagssága: 56-62 cm.

A szukák ideális marmagassága: 54-60 cm.

A kanok ideális súlya: 27-32 kg.

A szukák ideális súlya: 24-29 kg.

Elsődlegesen fontosak az arányok: A kiváló típusú és egyensúlyú kutyákat nem szabad büntetni, ha a felső határ felett vannak.

Hibák:

Minden eltérés a megengedettől hibának tekintendő és a hiba nagyságának megfelelően kell értékelni.

Kizárásos hibák:

Kimondott előre vagy hátraharapás.

Entropium, Ektropium. Csóka szem, különböző színű szem

Kék szem.

Süketség.

Folt a szem körül (platni) vagy bárhol másutt.

Trikolor (fekete és barna pöttyök ugyanazon a kutyán).

Citrom- vagy narancsszínű pöttyök.

Kék foltok és tiszta fehér színű foltok nélkül.

Nagyon féltős vagy agresszív viselkedés.

Megjegyzés: A kanoknak két jól fejlett herével kell rendelkezniük, melyek a herezacskóban helyezkednek el.

Ajánlás

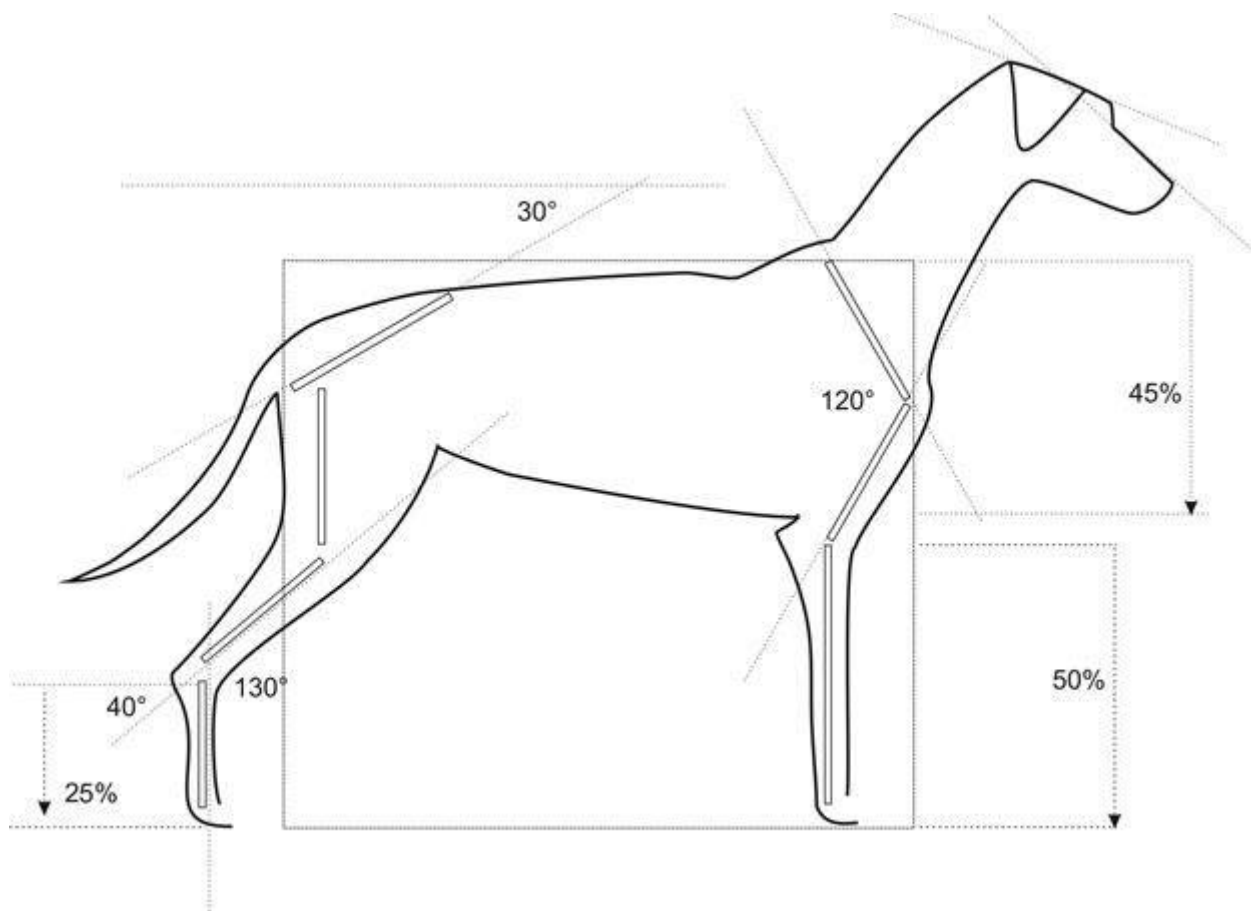
A süketség előfordulása a dalmaták esetében nagyon gyakori (20-30 %)

A kék szemű és a kétoldali süketségben szenvedő egyedeket ki kell zárni a tenyésztésből, ideális lenne az egyoldali süketségben szenvedő dalmatákat is kizárni.

A foltos vagy platnis kutyákat a tenyésztésből ki kell zárni.

A pöttyös herezacskóval rendelkező kanokat előnyben kell részesíteni.

Csak funkcionálisan és klinikailag egészséges kutyákat lehet használni a tenyésztéshez.

5. A tenyésztés feltételei

Csak funkcionálisan egészséges kutyák tenyészthetők. A tenyésztő felelősséggel tartozik azért, hogy az általa tenyésztésbe vont kutya a viselkedési és a testi adottságainál fogva alkalmas a tenyésztésbe vételre. A tenyésztőnek jó körülményeket kell biztosítania a tenyészegyedek részére, ami megfelel a fizikai és lelki igényeiknek és az utódok fejlődésének, szocializálódásának.

Az FCI Tenyésztési Szabályzata alapján egy kutya akkor mentes örökletes betegségtől, ha egészségesen örökíti a fajta jellemzőit, típusát és tipikus temperamentumát anélkül, hogy bármilyen lényeges örökletes hiányosságot mutatna, amely gyengítené az utódok funkcionális egészségét. A tenyésztés során mellőzni kell minden olyan jellegű túlzást, amely a kutyák funkcionális egészségének károsodását okozhatja.

Tenyésztetni csak FCI származási lappal rendelkező kutyával lehet, amelyek az FCI standardban meghatározott megfelelő küllemmel és temperamentummal rendelkeznek, funkcionálisan egészségesek és örökletes betegségektől mentesek, valamint regisztrálva van egy FCI által elismert törzskönyvben, továbbá teljesíti jelen szabályzat követelményeit.

Részt kell vennie a RRCH, vagy más hasonló magyar, illetve külföldi szervezett tenyészszelemlén, vizsga szabályzata alapján az egészségügyi eredményekkel egyúttesen meg kell felelnie a követelményeknek és előírásoknak.

Nem lehet tenyészteni kutyákat standardban szereplő kizárásra okot adó hibákkal.

ajánlott egészségügyi szűrések:

- Csípőizületi diszplázia (HD)
- Baer teszt

A megszerzett egészségügyi szűrések jó eredményei beleszámítanak az éves pontversenybe az ott meghatározott értékekkel.

Csak azon kutyáknak engedélyezett a tenyésztése, amelyek megfelelnek az Egyesület jelen Tenyésztési Szabályzatában rögzített kívánalmaknak, küllem és egészség tekintetében. A tenyészthetőség feltétele az Egyesület, illetve hasonló minőségű szervezet tenyészselemléin kiadott tenyészthető minősítés. A tenyészselemlét az Egyesület által elfogadott bíró végzi.

A tenyésztésbe vétel feltétele 2 db kiállításon megszerzett kitűnő cím, amiből legalább az egyiket nemzetközi kiállításon kell, hogy szerezzze.

A tenyésztésbe vétel korhatára:

Alsó korhatár:

- Kan esetében betöltött 15 hónapos kor.
- Szuka esetében betöltött 18 hónapos kor.

Felső korhatár:

- Kan esetében nincsen meghatározva.
- Szuka esetében a betöltött 8 éves kor.

A tenyésztésbe vétel idején a fedeztetés ill. a fedezés időpontját értjük.

Két fialás közötti idő:

Egy szuka egy naptári évben egyszer szülhet.

Egy szuka élete során legfeljebb 6 alkalommal nevelhet fel kölyköket.

Tenyészhely

Egy tenyészhely alatt az adott postacímen található tenyészetet/ tenyészeteket értjük. Egy évben (365 nap, naptári évtől függetlenül) egy tenyészhelyen a fenti szabályrendszer figyelembevételével max. 5 fialás történhet.

A Dalmata tenyésztésben a természetes fedeztetés mellett a friss-, hűtött-, és mélyhűtött spermás termékenyítés - ha az egyébként a vonatkozó jogszabályok szerint történik - egyaránt elfogadott

A felnevelhető kölykök száma:

Átlagosan 5-7 kölyök születik egy alomban, amelyek felnevelése általában nem okoz gondot a szukanak. Tapasztalatok szerint megfelelő tartással és gondoskodással a nagyobb létszámú almok egyedei is sikeresen felnevelhetők. Ezért a felnevelhető kölykök számát az Egyesület nem korlátozza.

Az Egyesület minden egészséges, életképes kiskutyát törzskönyvez, ha a szülők rendelkeznek az előírt törzskönyvezési minősítésekkel. Az állatvédelmi törvény nem engedélyezi az egészségesnek látszó utódok elpusztítását még akkor sem, ha olyan sokan vannak, hogy a szuka nem képes őket felnevelni. Ilyenkor „dajkakutya” bevonása, vagy mesterséges felnevelés szükséges.

A szuka tulajdonosának kötelessége bejelenteni a fedeztetés tényét. A klub nem vizsgálja a kan kutya minőségét, de elvárja, hogy megfeleljen a klub által előírt tenyésztésbe vétel szabályainak.

A szuka tulajdonosának kötelessége bejelenteni a megszületett almot a születéstől számított 14 napon belül. Le kell jelenteni a született kanok és szukák számát. Lehetőség szerint a megadott e-mail címre ezt egy fényképpel illusztrálni is kell.

A tenyésztőnek (szuka tulajdonos) jelentenie kell az Egyesület felé az egész almot, legkésőbb a kölykök 180 napos koráig, az erre rendszeresített „Alombejelentő jegyen”. Amennyiben ezen időpontig a kiskutyák chippezése már megtörtént, csatolni kell az állatorvos igazolását a transzponder behelyezéséről.

Az alombejelentő jegy első 2 példányához csatolni kell:

- a fedeztetési jegy egy példányát
- a tenyésztő FCI által védett kennelnév igazolásának másolatát;
- a szuka Származási lapjának mindkét oldali másolatát;
- a kan Származási lapjának mindkét oldali másolatát;
- mindkét szülő tenyészszemle, képességvizsga bírálati lapja másolatát;
- mindkét szülő, addig elért minősítéseinek másolatait, (kiállítási, CH igazolást, stb.);
- a szövetségi tagsági igazolvány másolatát vagy a tagdíj befizetésének másolatát
- az alomhoz kapcsolódó befizetések bizonylatainak másolatait;
- a törzskönyvezési díj befizetését igazoló bizonylat másolatát.

Minden kölyköt kötelező egyedi megjelöléssel (chip) ellátni, legkésőbb az alom 3 hónapos koráig.

Tenyésszemle

Az Egyesület évente legalább 2 alkalommal önálló szervezésben vagy más elismert tenyésztő szervezettel közösen, lehetőség szerint az ország tájegységeire elosztva (nyugat-kelet) előre meghirdetett tenyésszemlét tart.

Az Egyesület tenyésszemlén a tenyészhető minősítés címet csak az Egyesület Vezetősége által elfogadott azon bíró adhatja vagy tagadhatja meg, aki érvényes, az Dalmata fajtára jogosító FCI bírói igazolvány birtokában van. Tenyésszemlén bíró az lehet, aki Dalmata fajtára FCI által elismert küllembíró. A tenyésszemle eredménye a bírálat után az eredeti származási lapra felvezetésre kerül.

Székesfehérvár 2020.09.26

RRCH elnök

Kelt: 2021-02-11 Balatonfüred Alulírott **Egervári Tibor** mint a **Rhodesian Ridgeback Club Hungary** elnöke, hogy a fent írt az egyesületünk mai napon hatályos Dalmata tenyésztési szabályzata.

RRCH elnök